

MAGYAR TÁNCOK

[Hotel a Csarnok téren]

Lomhán mozdul a ritmus
a beton szomorú köpenyében,
de egy víg táncra kilép
ma a zord, szigorú kalodából,

mintha a szél szelíden belekapna,
gyorsul a ritmus,
csattan az ostor ahogy feleselnek
egymást gyűrve vagy épp kisimítva az ívek,

hullámzó szalagok,
magyarok vaduló lobogása,
zászlókként ölelik az idő
meg a tér fura sarkát.

Vadász Bence

2019. 06. 10. pünkösdhétfő
Szentendre

SODRÁSBAN

Szálloda a Nagycsarnok mögött

Építészet: **Vadász** Bence
Szöveg: **Csóka** Balázs
Fotó: **Bujnovszky** Tamás

Csak egy mozdulat.

Nem bonyolult, egyetlen gondolat-vonal az egész.

Ezzel meg is van az ide való – helyénvaló épület, már csak meg kell rajzolni...

Pedig a feladat elsöre nem tűnik különösebben bonyolultnak. A kollégiumnál igényesebb, egy háromcsillagos szállodánál egyszerűbb házat kell rajzolni, számtalan ilyen láttuk már... A földszinten lobb, étkező, lépcső és lift, be kell nyomni alá néhány szint mélygarázst meg egy konyhát, aztán az emeleteken a szobák végtelen sora, mind ugyanolyan, és a homlokzaton sorakoznak az egyforma ablakok, illetve ha a beruházó nem húzza le a költségekre és a fenntartásra hivatkozva, akkor az ablakok sorát egy-egy teraszajtóval, terasszal is meg lehet törni...

Hogy itt nem ez történt? Nem egy újabb tucat „boutique hotel” készült el a Fővám téri Nagyvásárcsarnok mögött? Annak több oka is van, de az első nyilván maga az építész, Vadász Bence, aki mert nagyobbát álmodni, mint egy biztonsági játékot. A másik ok persze a helyszín. Nem akármilyen helyen állunk! Szemben a Nagyvásárcsarnok Petz Samu tervezte neogót téglaköltészete, végtelen számú, részletgazdag tornyocskájával. A szomszédos utcákban neoreneszánsz lakóházak, kicsit távolabb Ybl Miklós neoreneszánsz Központi Vámháza, amelyben jelenleg a Corvinus Egyetem működik. Onnan már csak egy lépés a közraktárak piros téglapületei, amikre néhány éve rátelepedett a Bálna futurisztikus habteste. És persze a Duna-part. Ne felejtjük el, hogy a Dunáról is jól látszik épületünk. A Duna-part pedig a világörökség része, amelynek egységes, 19. századi palotasora nem sok jót kapott a 20. századtól. És ha nem éreznénk még elég változatosnak a helyszínt, saroktelkünk közvetlen szomszédja a 60-as évek modern stílusában épült téglapalota, amelynek a tervezéséért Ybl-dí-

jat kapott anno a tervező. Tempora mutantur et nos mutamur in illis.¹ Az épület a kor modern építészeti szellemiségének megfelelően totálisan

figyelmen kívül hagyta környezetének építészeti nívóját, most azonban néhanyan a trafóház értékeinek megtartását várták a tervezőktől...

¹ Változnak az idők, és mi is változunk bennük.

A hely tehát nem könnyítette meg a tervező dolgát. Vadász Bence és alkotótársa, Miklós Zoltán építészeti pályázaton nyerték el 2011-ben a megbízást, majd alapgondolatuk helyességét és erősségét jelezte a Fővárosi Központi Tervtanács és a Műemléki Tervtanács szinte egyhangú támogatása. A tervezők a sokféle építészeti hatás metszéspontjában mertek önálló gondolattal előállni, és tizenkilencre lapot húzni. Ahelyett, hogy visszahúzódtak volna, és semleges üveghomlokzattal mutatják meg a tükröződő múlt értékeit, kiállnak épületükkel, hogy megmutassák, a 21. században is lehet minőségi építészeti művelni! A sokhangú épületek között a tervezők végül nem házat terveztek, hanem szobrot, amely önálló életet képes élni a Csarnok téren. Elengedték a klasszikus ház attribútumokat, nincsenek ajtók, ablakok az épületen, helyette szélben futó szalagokat látunk, amelyek kitüremkednek, visszahúzódnak, a sarkokon hangsúlyt képeznek, ahogy éppen a szellő mozgatja őket. Alul vastag lábokról indulnak a beton-üveg szalagok, felül pedig finoman visszahúzódnak. Ezzel a két legfelső szint – hatalmas teraszaival és csodálatos, a budai oldal hegyeire néző panorámájával – a formai játék részévé

DRIFTING – A HOTEL BEHIND THE CENTRAL MARKET HALL

In 2011, Bence Vadász and his colleague, Zoltán Miklós won an architectural competition for designing a hotel behind the Central Market Hall on Fővám Square. In a focal point of a plethora of architectural styles, they dared think out of the box. Instead of settling for the obvious solution of pulling up a neutral glass facade to reflect the values of the past, they took the high road of creating genuine quality. The result is a work of art that is able to hold its own among the masterpieces of old times.

Tervezés: 2014–2017

Generáltervezés:

Vadász és Társai Építőművész Kft.

Felelős tervező: **Vadász Bence**

Építész tervező: **Miklós Zoltán**

Tartószerkezet: **Ungi Balázs**

Kert- és tájépítész: **Kontra Dániel**

Gépészet: **Temesvári László**

Épületvillamosság: **Kelemen Ferenc**

Épületszerkezet: **Schreiber Gábor**

válik: nem arra gondolunk, hogy még két szintet passzírozott be a tervező a tető helyére. A Csarnok tér felől még egy bástyaszerű tömeg is megjelenik a legfelső szinten, ami egyrészt a történeti építészettől ismert formával finoman jelöli az épület főbejáratának a helyét, másrészt a Vásárcsarnok felől érkezők számára apró főhajtás, mai válasz a Vásárcsarnok tornyocskáira, boltíves nyílássorára. Ezeken a szinteken a tervezők elengedik az épület öt szintjén végigfutó szalagmotívumot és betonburkolatot, helyette szabadon formált nyílásokat látunk az íves falakban. A két felső szint csak a Dunáról, illetve a budai oldalról látszik, azonban innen egy kicsit többet is látunk, mint aminek örülni tudunk. A jelenlegi előírásokat és igényeket kielégítő gépészeti berendezések lassan önálló szintként jelennek meg az épületek tetején, amiknek az elrejtését ennél az épületnél is jó lett volna megoldani – a formálás engedte volna –, most egy kicsit váratlanul ránt vissza a tetőről a földre a rozsdamentes, rideg szellőzőcsatornák és kifúvók látványa. Az épület világosszürke, helyszínen öntött betonburkolatot kapott. A tervező elmondása szerint számos burkolati megoldást gondoltak végig a vakolattól a tégláig, azonban végül úgy érezték, hogy a szoborszerű építészeti formálás a mo-

nolitikus betonnal lesz a legerősebb. Ez elsősre kicsit talán rideg megoldásnak tűnik, véleményem szerint azonban a hullámok szabad futása elég erős mozdulat ahhoz, hogy magával ragadja a nézőt. Bátor a választás, a városban járva sok helyen láthatjuk a látszóbeton-felületek pusztulását és elszürkülését, azonban ezen a helyen és formában érdemes barátkozni vele!

Az épület belsőépítésze a szállodalánc saját világát tükrözi, a színes és változatos formálás azonban szerencsére jól illeszkedik az épülethez, amivel összhangban van az előcsarnok félszintekkel szabdaltnak, mozgalmas megformálása is.

Érdekes gondolatként merül fel bennem, hogy amiként a „vonalkód” építészet divattá tudott válni, vajon ennek a Duna-kavicsnak lesznek-e követői? Meg lehet-e ismételni, tovább lehet-e fejteni ezt a gondolatot máshol? Egyáltalán, ami működik egy saroktelken, miként hatna egy foghíjban? A felvétel jogosságát indokolja, hogy Vadász Bence új szállodaépülete jó megoldást ad számos, a kortárs urbánus építészet jellemző problémájára. Gondolok itt a

monoton, síkbeli, a mélységet nélkülöző homlokzatképzésre, a derékszögű, merev formák mellett az íves, lágy elemek használatára, a sarokhelyzetek hangsúlyos kiemelésére. Ugyanakkor ez az épület túl erősen kötődik a helyhez és tervezőjéhez ahhoz, hogy máshol is meg lehessen ismételni. Legalábbis nem lenne könnyű.

Makovecz Imrétől azt tanultuk, hogy háromféle épület létezik: az első nem tud illeszkedni a környezetéhez, és nem is tud új impulzust adni – ezek nagyon rossz, vállalhatatlan épületek. A második esetben tud illeszkedni, de nem hoz újat – ezekből jó épületek szülehetnek. Végül: tud újat hozni az épület, s ez esetben be lehet azt is vállalni, hogy nem illeszkedik, de a környezet minőségét emeli. Vadász Bence és Miklós Zoltán szállodaépülete a harmadik kategóriába tartozik. Nem illeszkedik, nem követi szolgálai módon környezete viselkedését, de szellemes építészeti megfogalmazásának köszönhetően egyenrangú partnere lehet a környezetében lévő nívós épületeknek. Petz Samu és Ybl Miklós mellett pedig ez nagy dolog!